

ΓΥΡΟΙ ΤΗΣ ΑΝΕΜΗΣ

ΑΥΤΟ ΘΕΛΩ Κ' ΕΓΩ

Ο κύρ 'Αγιοΰφυχος, ποῦ λέτε, ζοῦσε μὲ τὴ θειά Λωλή στ' ἀρχοντικό του. Φρόνιμος ἄνθρωπος αὐτός, φρόνιμη κ' ἡ γριά. — Λωλή ἦτανε στῆς ὥρες της.

Μιά ζωὴ μεγάλη περάσανε μαζί· γυναῖκα δὲν τὴν εἶχε ὁ κύρ 'Αγιοΰφυχος, αὐτὴ στὰ χρόνια τὸν περνοῦσε. Πιστάτισσα τὴν εἶχε σ' ὅλα· στὰ μέσα καὶ στὰ ὄξω τέλεια νοικοκυρά. Τὴν ἄφινε νὰ κυβερνάη κατὰ τὴ γνώμη της, κ' ὅλα πηγαίνανε καλά.

Ἀπὸ παιδί ὁ κύρ 'Αγιοΰφυχος ποῦ τὴν περίλαθε στὴ δούλεψή του, ἀπὸ τότε λογαριαζόταν ἡ εὐτυχία του. Τὰ πλούτια του ἀπὸ τότε ἀρχίσανε νὰ γίνωνται βουνό, χωρὶς κ' αὐτός νὰ τὸ καταλαβαίνει. Οἱ μύλοι, τὰ λιοτριβεῖα δουλεύανε μερόνυχτο· χωράφια καὶ λιοστάσια δίνανε χιλιόδιπλη τὴ λάτρα ποῦ λαβαίνανε· καὶ τὰ κοπάδια ὅλο πληθαίνανε, καὶ τὰ δειτρά καρπίζανε μὲ κίντυνο νὰ σπάσουν, καὶ τὰ κελλάρια ξεχειλίζανε, κ' οἱ τόκοι τρέχανε, καὶ δὲν προφταίνανε, στοῦ κύρ 'Αγιοΰφυχου τὰ χέρια, σὰν τὸ νερό ποῦ τρέχει — καὶ περνάει. Τέλος ὅλα, καὶ ζωντανὰ κ' ἄζώντανα γεννοβολοῦσανε σὰν τῆς κουνέλλες.

Εἶχε ὅμως, δὲ θὰ πῶ, κ' ὁ κύρ 'Αγιοΰφυχος τὴ γνώμη τῆ δικῆ του — σ' ἓνα πρᾶμα μοναχά. Ἄν ἄφινε τὴ θειά Λωλή νὰ θυμωιάζῃ κ' ὅλο νὰ σωρεύῃ, ὅμως δὲν ᾔθελε κανεὶς, μήτε κ' ἡ ἴδια ἡ θειά Λωλή, ν' ἀνακατεῦεταί στὰ ἐξοδά του. Ἦθελε ν' ἀποφασίξῃ αὐτός τὴν κάθε πληρωμὴ — γιατί; Γιατί ἦτανε πολὺ σφιχτός ὁ κύρ 'Αγιοΰφυχος· κ' ἦτανε πολὺ ἄπονος. Κ' ἦταν ἄδικος πολὺ.

Καλά, κ' ὅσο ἡ θειά Λωλή βρισκότανε στὰ σύγκαλά της, ἦταν ὑποταχτικὴ στὸν κύρ 'Αγιοΰφυχο. Κάθε φορὰ ποῦ αὐτός κρατοῦσε τοῦ φτωχοῦ τὸ δίκιο, χρόνια καὶ χρόνια, συνήθιζε ἡ θειά Λωλή τὸν ἴδιο λόγο πάντα·

— Αὐτό θέλω κ' ἐγώ!

Κ' αὐτό γινόταν. Ἔτσι κανταντῆσαν τοῦ σπιτιοῦ τὰ ψυχοπαί-

δια, κ' οἱ σκαφτιάδες κ' οἱ βοσκοὶ νὰ πεινοῦνε μέσα στ' ἀγαθά, ποῦ ἦταν καὶ δικὰ τους λίγο, ἀφοῦ δουλεύανε γι' αὐτά.

Μὰ ἡ Λωλὴ ἦτανε λωλή... Ἡ Λωλὴ ἦτανε λωλή, ποῦ λέτε! Ἀλλαῖς γνώμη, κάκιωνε καμμιὰ φορά· γινότανε μιὰ στρίγκλα φοβερή. Δὲν ξέρω μιὰ μέρα πῶς τῆς ἦρθε, σηκώθηκε, συλλογισμένη βγήκε, πῆγε στὸ χωριό, ποῦ ἦτανε τοῦ κύρ Ἀγιοφύχου ζευγολατεῖο, κ' ἦτανε σκλαβωμένο σύψυχα στὸν κύρ Ἀγιοφύχο. Ἐκεῖ εἶπε τὸ καὶ τό· νὰ βγοῦνε στὴν ἄκρη ἀπ' τὸ ποτάμι, ἀντίκρυ ἀπὸ τοῦ κύρ Ἀγιοφύχου τ' ἀρχοντικό· νὰ καρτεροῦν ἐκεῖ, τοὺς εἶπε, κ' ἔχουνε νὰ 'δοῦνε κάτι, ποῦ χρόνια δὲν τὸ περιμένουν πειὰ. Ἐπειτα γύρισε μὲ τὸ πέραμα στὸ χτήμα πάλι, κ' ἔδωσε τὸ βαρκί μὲ προσοχή, στὴν ὄχτη. Πέρασε ἀπὸ τ' ἀμπέλια, ἀπὸ τ' ἁλώνια, ἀπὸ τοὺς μύλους, τὰ λιοτριβεία, πέρασε ἀπὸ παντοῦ, παράγγειλε τὸνα καὶ τ' ἄλλο, κι' ὅλα ποῦ θὰ βγοῦν ἀληθινά. Ἦταν ἡ θειά Λωλὴ γριά μὲ νοῦ καὶ γνώση, καὶ κανέννας δὲν ἀπόρησε μὲ τῆς παράλογες τῆς προσταγές της. Εἶπαν ὅλοι· κάτι ξέρει ἡ θειά Λωλὴ, γιὰ νὰ τὸ παραγγέλνῃ κιόλας. Ἰστερα, ὅ,τι παραγγέλνει πρέπει καὶ νὰ γίνεται. Νόμος ἡ προσταγὴ τῆς!

Τέλος ἔφτασε στὸ σπιτί ἡ θειά Λωλὴ, μοίρασε κ' ἐκεῖ τῆς προσταγές της, χαμηλόφωνες μὰ χτυπητές, κ' ἔπασε ἀργὰ νὰ κοιμηθῇ μὲ τὴν καρδιὰν ἀναπαμμένη, γιατί δούλεψε κι' αὐτὴ τὴ μέρα γιὰ τὸ ἀφέντη τὸ καλὸ — τὸ καλὸ...

Τὴν ἄλλη μέρα σηκώθηκε πρωτῆ, κ' ἦρθε καὶ στάθηκε μπροστὰ στὸν κύρ Ἀγιοφύχο, μόλις εἶχε ξυπνήσῃ. Τολμηρὴ τὸν κύταξε στὰ μάτια, τὴν ὀργή του ζήτησε, ἐνῶ ἔκανε ἄλλοτε πῶς ἔτρεμε τὴν παρουσία του, κ' ἴσως καὶ τῷκανε στ' ἀληθινά.

— Βαρέθηκα, τοῦ λέει, κ' ἐσένα καὶ τὸν ἑαυτό μου. Ὡς πότε θὰ δουλεύω γιὰ νὰ σέ παχαίνω; Δὲ μπορῶ ἔναν ἀφέντη νὰ δουλεύω! Δὲ μπορῶ νὰ βλέπω πειὰ τὴν ὄψη σου, τὴν ἴδια πάντα. Θέλω νὰ πάω κι' ἄλλου! Τί νόμισες, εἶμαι ἄξια μονάχα νὰ μαζεύω; Εἶμαι μιὰ σκορποχέρισσα, ποῦ δὲ φαντάστηκες ποτέ σου! Καὶ θὰ 'δῃς. Τώρα, θέλω μονάχα ἔτσι ἀπλὰ νὰ σέ ρωτήσω: Τί θαρρεῖς; Ἐχω κ' ἐγὼ νὰ κάμω σ' ὅσα χαίρει· ἡ ψυχὴ σου; Μιστὸ ἔχω νὰ λαβαίνω; Δῶσε μου ὅ,τι ἀγαπᾷς! Χρόνια καὶ χρόνια εἶμαι δουλεύ-τρα σου, πιστὴ σου...

— Τίποτα, νὰ φύγῃς! εἶπε ὁ κύρ Ἀγιοφύχος.

— Αὐτὸ θέλω κ' ἐγώ! εἶπε ἡ θειά Λωλὴ ἔσχα.

Τῷπε μὲ τέτοιον τρόπο, σὰ νὰ χάρηκε γιὰ τὴν ἀπόκριση τοῦ κύρ Ἀγιοφύχου. Ἐδεῖξε σὰ νὰ τὰ περίμενε τοῦ κύρ Ἀγιοφύχου τὰ λόγια. Κ' ἡ Λωλὴ, ἦτανε λωλή καμμιὰ φορά; — ἦτανε καὶ σοφὴ μέσ' τῇ λωλᾷ της. Σὰν ἴσκιος γλίστρησε μακριὰ ἀπὸ τὴ ματιὰ τοῦ κύρ Ἀγιοφύχου τῇ θυμωμένη, πῆγε νὰ φορτωθῇ τὸ δεματάκι μὲ τὰ ροῦχα της καὶ νὰ τὸ στρήθῃ ἀπὸ τὸ σπιτί.

Ἐβράζε ὁ κύρ Ἀγιοφύχος ἀπ' τὸ θυμὸ του, ὅταν ὁ μικρὸς ὁ δούλος, λαμπροστόλιστος, μπῆκε νὰ τοῦ φέρῃ τὸν καφφέ καὶ νὰ τοῦ ἀνάψῃ τὸ τσιμποῦκι.

— Τί ἔγινε ἡ θειά Λωλή; ρώτησε ἀθῶα τάχα.

— Ἔμασε τὰ κουρέλια τῆς καὶ φεύγει, ὅπου κι' ἂν εἶναι! εἶπε ὁ δουλάκος.

— Καλά, κ' ἐσύ πρῶτ' - πρῶτ' πῶς μοῦ στολίστηκες καὶ στάθηκες μπροστά μου σά γαμπρός; Πῶς ἔβαλες τὰ γιορτινά σου, τὰ μεταξωτά; Κ' ἔβαλες τὸν καφφέ σὲ φαρφουρί γυαλί, καὶ τὸ νερό σὲ ροδίτικο κανάτι; Κ' ἔφερες τὸ τσιμποῦκι τὸ χρυσό; Δὲν εἶπα καὶ παράγγειλα, ὅλα τ' ἀκριβὰ νὰ τὰ κρατᾷτε κλειδωμένα; Τί ἀπλοχεριά εἶν' αὐτή; Δὲν εἶπα καὶ φοβέρισα, πειὸ ἄγρυπνα καὶ πειὸ στενὰ νὰ μοῦ φυλάτε τὰ δικά μου, ἅμα εἶναι στὸ σπίτι μου περαστικοὶ καὶ ξένοι;

— Ἀφέντη, καὶ ποιοὶ ξένοι τώρα καὶ ποιοὶ περαστικοὶ βρίσκονται στὸ σπίτι;

— Εἶν' ἡ θειά Λωλή! Ἄν πάρῃ τίποτα;

— Εἶπε ἡ θειά Λωλή, πῶς σήμερα εἶναι μέρα γιὰ ξεφάντωμα σ' ὅλους τοὺς δούλους, καὶ στὸν ἴδιο τὸν ἀφέντη. Κι' ἀφοῦ εἶν' ὁ λυτρωμός μας σήμερα, κι' ἀπ' τὰ δικά τῆς χέρια τὰ σκληρά, ἔτσι εἶπε, θὰ ξεφύγουμε, πρέπει ὅλοι νὰ φορέσουμε τὰ γιορτινά μας, ποῦ μουχλιάσανε μέσ' τὰ σεντούκια, πρέπει νὰ φᾶμε καὶ νὰ πιοῦμε ἀπ' ὅσα κάθονται μέσ' τὰ κελλάρια ἀπανωτὰ καὶ σήπονται. Πρέπει, εἶπε, ὅλοι νὰ χαροῦμε· κι' ὁ ἀφέντης, νὰ χαρῇ κι' αὐτός! Γιατὶ ὁ χαμός τῆς θειά Λωλῆς θάναί καὶ λυτρωμός δικός του. Ἔτσι εἶπε ἡ θειά Λωλή...

— Κ' ἐγὼ λέω πῶς ἡ κρεμάλα σοῦπρεπε γιὰ νὰ πιστέψῃς πῶς ὅ,τι φόρεμα φορεῖς εἶναι δικό σου πᾶμα, καὶ νὰ θέλῃς νὰ τὸ λυώσῃς γλήγορα — γιὰ νὰ χαρῇς· πῶς ὅ,τι κρύβουν τὰ κελλάρια τὰ δικά μου φαγουλὸ μπορεῖς καὶ νὰ τὸ φᾶς — ἐσύ κ' οἱ ἄλλοι. Γδύσου, κ' ἔλα νὰ δεῖρῶ τὸ τομάρι σου, τί δὲν ἀξίζουν τέτοια ροῦχα ἀμάλαγα νὰ δοκιμάσουν τὸ ραβδί μου...

Ἀπ' τὴν τρομάρα του ὁ μικρὸς ἔσκυψε ἀδέξια ν' ἀφήσῃ τὸ δίσκο στὸ χαμηλὸ σοφρᾶ, καὶ πρὶν τὸ καταφέρῃ, ἔφαγε μιὰ στὴν πλάτη — τάρριξε ὅλα τρίμματα στὸ πάτωμα· κι' ἀπὸ τῆ βιά του νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τὴ θύρα, πιάστηκε τὸ μανίκι του ἀπὸ τὴ λαδὴ, καὶ τῷσκεισε κομμάτια μανίκι καὶ μαντύ.

Τὰ φεῖδια τονὲ φάγαν τὸν Ἀγιόφυχο. Πᾶνε τὰ φαρφουριά, ποῦ τὰ καμάρωνε — κλειστά μέσ' τὰ ντουλάπια τὰ βαθιά! Πᾶει τὸ κανάτι μὲ τ' ἀγκαθωτὰ κλαδιά, ποῦ τὸ λογάριαζε, ξυπνός, μὲ μάτια δλάνοιχτα, γιὰ στόλισμα τοῦ τραπεζιοῦ του, χωρὶς νάχῃ κι' ἀνάγκη νὰ τὸ βλέπῃ ἀληθινὰ στητὸ μπροστά του, ἀνάμεσα στ' ἄλλο, φανταχτερό κι' αὐτό, τραπεζοστόλι. Καὶ τὸ μαντύ, ποῦ θ' ἄστραφτε νὰ τὸ φορῇ τὸ τρελλοπαῖδι καὶ σὲ τραπέζι πλοῦσιο νὰ κερνάῃ ξένους καὶ παράξενους! Ὁ πόνος του γιὰ τὴ ζημιὰ τοῦ πνίγει τὸ θυμό, δίνει καιρὸ στὸν τρομασμένον τὸ δουλάκο νὰ τὸ στρήψῃ καὶ ν' ἀφανιστῇ ἀπὸ μπροστά του.

Ὅσο κι' ἂν ἦτανε φιλόργυρος, τώρα ὁ κύρ Ἀγιόφυχος νὰ πληρωθῇ γυρεῦει ὄχι γιὰ τὴ ζημιὰ του — γιὰ τὸν πόνο τὸ σκληρόν

ποῦ τοῦ ἀγγίξε τὰ σωτικά του. Κι' ἀλήθεια, πόνεσε βαθιά, πολὺ βαθιά, γιατί ἦτανε πολὺ, πολὺ φιλάργυρος· πόνεσε βαθιά, καὶ θέλει γιὰ τὸν πόνο του νὰ πληρωθῇ διπλά — γιὰ νά'ναι μέσα κ' ἡ ζημιὰ του.

Μὲ τὴν τρεμούλα ποῦ εἶχε, θέλησε νὰ σηκωθῇ, νὰ πᾶ νὰ βρῇ τὸν ἔνοχο, ἔναν ἔνοχο νὰ βρῇ! Μὲ τὴν τρεμούλα ποῦ εἶχε πῆρε τὸ τσιμποῦκι γιὰ ραβδί, δὲν εἶδε τὸσπασε, καθὼς ἀκούμπησε σ' αὐτὸ νὰ σηκωθῇ — πάει τὸ τσιμποῦκι! Γιὰ νὰ μὴν πέσῃ θέλησε νὰ στυλωθῇ στὸν τοῖχο, κ' ἔπασσε τὸ βάρος τοῦ κορμιοῦ στοῦ κρεμαστὸ ρολόγι (σκούριαζε ἄνεργο, γιατί σκοπὸς του ἦταν ὅχι νὰ δείχνῃ τὸν καιρό, μόνο πῶς εἰν' ἓνα ρολόγι — ἀνέξοδο). Τί λέγαμε λοιπόν; Πάρ' το κάτου τὸ ρολόγι! Κάνει νὰ τὸ κρατήσῃ, καὶ τὸ δέχεται βαρὺ στοῦ κεφάλι ὁ κύρ Ἀγιοΰφυχος. Κάνει νὰ φυλαχτῇ ἀπὸ χειρότερα, πάρ' το κάτου καὶ τὸ καντηλέρι τὸ βαρὺ, ποῦ στημένο πλάι στοῦ ρολόγι, καρτεροῦσε χρόνια νᾶρθῃ ἡ ὥρα του νὰ φέξῃ — τρώει ἄλλῃ μιὰ γερὴ ὁ κύρ Ἀγιοΰφυχος ἀπ' τὸ καντηλέρι!

Τώρα νομίζει, ὅλα τ' ἄψυχα σηκώσανε κεφάλι καὶ τοῦ ριχτήκανε κακὰ. Νομίζει, τὸν κυνηγοῦν ὄχτροι κρυφοί. Τρέχει κατὰ τὴ θύρα νὰ φωνάξῃ, θέλει βοήθεια νὰ ζητήσῃ — γλιστρήσε καὶ πέφτει! Μισὸς εἰν' ὅξω ἀπὸ τὴ θύρα, καὶ τὰ μούτρα του σπασμένα· τρέχουν αἵματα. Κράζει μ' ἀπελπισιά, καὶ χάνεται ἡ φωνή του στ' ἄδεια τοῦ σπιτιοῦ. Κανεὶς δὲν ἔρχεται! Τέλος ἓνας προβάλλει δοῦλος· μεθυσμένος φαίνεται, τόσο πρωτῆ, διστάζει, μπρὸς καὶ πίσω πάει.

— Ποῦ εἰν' ἡ θειά Λωλή; φωνάζει ὁ κύρ Ἀγιοΰφυχος. Αὐτὴ ἀπὸ τὰ χέρια τὰ δικὰ μου θὰ τὸ βρῇ! Μόλις εἶπε νὰ με παρατήσῃ, ὅλα ἐνάντια στρήψανε. Κ' ἐσεῖς οἱ δοῦλοι τί γινήκατε; Μ' ἀφίνετε κ' ἐσεῖς; Νὰ τρέξετε κοντά της νὰ τὴ φέρετε — με τὸ καλὸ· κι' ἂν δὲν ἀκούῃ, δεμένη νὰ τὴ σύρετε μπροστά μου. Γλήγορα νὰ τρέξετε!

— Ἀφέντη, τώρα στοῦ μαγειρείου τὴν ἄφησα νὰ τρωγοπίνῃ μὲ τοὺς ἄλλους (φύσηξε ὁ δοῦλος καὶ ξεφύσηξε)... Τῆς εἶπα τὰ κακὰ ποῦ σοῦρθανε, κ' εἶπε γι' ἀπόκρισή της·

— «Αὐτὸ θέλω κ' ἐγώ!»

— Γκρεμίσου! Καὶ νὰ φύγῃς γλήγορα, κ' ἐσὺ κ' οἱ ἄλλοι! Τώρα πάω στοῦ μαγειρείου...

Καὶ πῆγε ἀγκομαχῶντας. Τί νὰ 'δῇ καὶ τί νὰ φανταστῇ! Λεθεῖα βράζανε γιομάτα κρέατα, κ' οἱ δοῦλοι τρῶγαν — ἀπὸ τὴν αὐγὴ στρωμένο τὸ τραπέζι, σκόρπια τὰ φαγιά, καὶ τὰ πιотά χυμένα χάμου. Κ' ἡ φωτιά νὰ δουλεύῃ! Ἄλοι στον, τὸν Ἀγιοΰφυχο!

— Ποιὸς πρόσταξε; Ποιὸς ἔβαλε μαχαίρι στὰ σφαχτά, κλειδὶ στὰ κρασοβόλια; Καλαστής, ποῦ πρέπει νὰ δώσῃ τὴ ζωὴ του πληρωμὴ — καὶ νὰ μὴ φτάνῃ!

— Τῶπε ἡ θειά Λωλή! «Χαρῆτε, σᾶς ἀφίνω γειά! Φᾶτε καὶ πιέτε!»... Ἔτσι παράγγειλε...

Λέγαν οἱ δοῦλοι, καὶ γελοῦσαν καὶ χορεύανε.

— Κ' ἐσεῖς ποῦ τὴν ἀκούσατε, θὰ πῇ πῶς ἦτανε κ' ἡ ὁρεξὴ σας τέτοια· ὅμως θὰ πληρωθῶ μὲ τόκο δίκιον, ἔννοια σας... Καὶ τώρα τρέχτε καὶ προφτάστε τὴ γριά! Αἶγο ἀκόμα, κ' ἡ φυγὴ της θὰ μοῦ

βγῇ σέ χαλασμό — καί φέρτε τη μέ τό καλό, μέ παρακάλια· καί κανείς μὴν τῆς κακομιλήσῃ! Μάγισσα εἶν' αὐτή, καί συθέμελο θά μέ γκρεμίσῃ. Τρέμω τὴν κατάρα τῆς!..

— 'Αφέντη, εἰπ' ἕνας δοῦλος φτάνοντας, στὰ κελλάρια εἶχε κατεβῇ καί τὴνέ ζητήσα. Κ' ἐκεῖ, ἤῤῥα τό χαμό, καί τίποτ' ἄλλο. Χυμένα τὰ κρασιά, τὰ λάδια, τὰ σιτάρια, ὅλα ἕνα χῦμα, κ' οἱ κελλάρηδες στουπὶ στό μεθῦσι. Τὴν κυνήγησα στὴν αὐλὴ νὰ τῇ φτάσω, κι' ἀπὸ τὰ πουλιά στὰ γελάδια, στ' ἄλογα τὴν πῆγα ἀκολουθώντας· χαλασμός παντοῦ, καί τὴν ξαγνάντεψα μακριὰ πρὸς τὰ χωράφια καί τ' ἀμπέλια νὰ τραβάῃ. Ἐτρεχε σὰ σκύλα διψασμένη, κ' ἔμοιαζε σὰ νὰ μὴν ἦταν ἡ Λωλή — σὰν ξένη, σὰν τρελή; Τῆς φώναξα ὅσο νὰ μ' ἀκούσῃ·

— «Γύρισε πίσω, θεῖά Λωλή, κι' ὅ,τι νὰ πῆς θά γίνεταί καί πάλι· νᾶσαι 'δῶ κυρά! Γύρισε γιατί χάλασε τό σπίτι, κι' ὁ ἀφέντης κλαίει καί σέ ζητεῖ...»

— «Αὐτό θέλω κ' ἐγώ! Αὐτό θέλω κ' ἐγώ!»

Καί τρέξαν ὅλοι, μέ τὸν κύρ 'Αγίουφυχο μπροστά, νὰ πᾶνε νὰ τῇ βροῦνε, νὰ τὴν πιάσουνε, νὰ τῇ σκοτώσουν, ἂν μποροῦνε. Τρέχουν, κι' ὅλο γελοῦνε καί πηδοῦνε, κι' ὅλο κλαίει ὁ κύρ 'Αγίουφυχος. Μὰ τί νὰ 'δοῦν καί τί νὰ ποῦνε! 'Όπου πατούσανε, γκρεμίσματα· οἱ μύλοι χάρβαλο· κ' οἱ μυλωνάδες κι' ὅλοι χορεύανε τριγύρω στῆς δουλειᾶς τους τ' ἄνεργα τὰ σύνεργα σὰ νᾶτανε σέ γάμο.

— Ποῦναι ἡ θεῖά Λωλή, μιλάτε!

— Πέρα κατὰ τ' ἁλώνια πάει!

Συφορὰ κ' ἐκεῖ! Φωτιά ἔδρασκε τῆς θημωνιές· οἱ ἀλωνιστάδες τρέχανε σὰν τ' ἄλογα τὰ φρενιασμένα, ποῦ τὰ δάγκωσε μυῖγα κακὴ. Μὰ κι' ὅλα τὰ τετράποδα εἶχανε σηκώσῃ φρένα καί γυρίζανε· στ' ἀμπέλια φύλλο δὲν ἀπόμεινε, μήτε καί στοὺς κήπους χορταράκι ἀπὸ τὰ πρόδατα καί τὰ τραγιά.

Παντοῦ ροπή θεοτικὴ, κι' ὁ κύρ 'Αγίουφυχος μαλλοτραβιέται. 'Αμ· ἡ θεῖά Λωλή;

— Αὐτό θέλω κ' ἐγώ!

Κ' ἡ φωνὴ τῆς φτάνει σὰν ἀχὸς ξεμακρυσμένος.

— Τρεχάτε, λέει γελώντας ἕνας δοῦλος, τρεχάτε νὰ τῆς βγοῦμε ἀπὸ μπροστά, πρὶν ξεπεράσῃ ἀπὸ τὰ χτήματα καί φτάσῃ στό ποτάμι. Ἄν τὴνέ πιάσουμε, μπορεῖ αὐτὴ ὅλα νὰ τὰ ξανακάμῃ καθὼς ἦταν πρῶτα, μιὰ καί μπόρεσε τόσο εὐκόλα νὰ τὰ χαλάσῃ. Αὐτὴ φτειάνει καί χαλάει! Γλήγορα νὰ 'δοῦμε τί ἄλλο ἀκόμα θά χαλάσῃ, γιὰ νὰ 'δοῦμε ἂν ὕστερα μπορῇ καί νὰ τὸ ξανακάμῃ. Θᾶναι καί γιὰ τὸν ἀφέντη αὐτό, τὸν κύρ 'Αγίουφυχο, καλὸ μάθημα νὰ 'δῇ πῶς χαλοῦνε καί πῶς φτειάνουν (τέτοια ἐλπίδα νάχῃ!)

Τρέχει ὁ κύρ 'Αγίουφυχος μπροστά, τρέχει μέ τὰ πόδια σέρνοντας, μέ τὴν ψυχὴ στὰ δόντια. Τρέχει κι' ἀπὸ πίσω του ὅλο τὸ κοπάδι· δοῦλοι ἀγκαλιασμένοι καί γελοῦνε, ζωντανὰ τρελλὰ σὰ νᾶνοιωσαν, καί σκούζουν καί πηδοῦνε. Φτάνουν ὅλοι στό ποτάμι. Ἄχ, λίγο καί θά τοὺς ξεφύγῃ ἡ θεῖά Λωλή! Νά, μπαίνει στῇ

βαρκούλα! "Αχ, λίγο και προφταίνει ο κύρ 'Αγιόφυχος' με τὸνα χέρι πιάνοντας τὴν κουπαστή, θέλει νὰ βάλῃ καὶ τὸ πόδι μέσα σκύβει, δὲ μπορεί πειὰ νὰ σταθῇ στὴ γῇ, γλιστράει, δέχεται καὶ μιὰ καλὴ ἀπὸ τὴ θειά Λωλή, καὶ πέφτει στὸ ποτάμι.

— Βοήθεια, θειά Λωλή! Σῶσε με, κι' ὅ,τι θέλεις!

— Αὐτὸ θέλω κ' ἐγώ!

Ἡ βάρκα πάει μετὰ τὴν νεροσυρμὴ, κι' ὁ κύρ 'Αγιόφυχος ἀπὸ κοντὰ χαροπαλαίβει καὶ παρακαλεῖ. Ἀπὸ τὴν ἀκροποταμιὰ καμμιὰ φωνὴ πειὰ δὲν ἀκούγεται· ὅλοι σωπαίνουν, ἄνθρωποι καὶ χτήνη. Ποιὸς νὰ συλλογιστῇ ἄπιστος δοῦλος καὶ νὰ πέσῃ στὸ νερὸ νὰ σώσῃ τὸν ἀφέντη;

Ἀντίκρυ, ἀπὸ τὴν ἄλλην ὄχτη, συναγμένο τὸ χωριό, ποῦ χρωστοῦσε καὶ δὲν ἔσωνε στὸν κύρ 'Αγιόφυχο, πότε ἀλαλάζει πρόσχαρὰ, πότε σωπαίνει καὶ χαζὰ κυτᾶζει, ὡς ποῦ χάθηκε κ' ἡ βάρκα μετὰ τὴ θειά Λωλή καὶ πάει κι' ὁ κύρ 'Αγιόφυχος.

Ὑστερα, ὁποῖος ἀρπάξῃ ἀρπάξῃ! Σπίτια κ' ὑποστατικό καὶ κάθε τι σαρώθηκε, δὲν ἀπόμεινε σημάδι! Χρόνια περάσανε. Καὶ τότε καθένας ποῦξερε τὴν ἱστορίαν τοῦ κύρ 'Αγιόφυχου, ἀρχίζε νὰ συλλογιέται καὶ νὰ λέῃ·

— Ἦταν ἡ Μοῖρα του.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΞΕΝΑ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

“ΑΘΩΟΣ Ο ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΣ!...,”

ΔΙΑ κάθε ἔγκλημα, κλοπὴν ἢ φόνον, ἡ Δικαιοσύνη ἔχει ἐπείγουσαν ἀνάγκην ἐνὸς τοῦλάχιστον ἐνόχου. Ἄν ἦνε καὶ περισσότεροι, δὲν πειράζει. Τόσῳ τὸ καλλίτερον μάλιστα. Νταραβέρι νὰ γίνηται. Ἄλλ' αὐτοὶ οἱ ἀχρεῖοι, οἱ αὐτουργοί, τὸ κόβουν λάσπη, οἱ ἀφιλότιμοι, καὶ τρέχα ὕστερα νὰ τοὺς κυνηγᾷς. Τί νὰ σοὺ κάνῃ καὶ ἡ Δικαιοσύνη, ἀφοῦ δὲν στέκονται νὰ τοὺς πιάσῃ;

Ἐν ἐλλείψει λοιπὸν τοῦ πραγματικοῦ, ἀρπάζει προχείρως ἀπὸ τὸ σθερκὸν τὸν πρῶτον ἀνύποπτον διαβάτην καὶ σοὺ τὸν καθίζει στὸ φρέσκο.

— Βρέ, ἀμάν! διαμαρτύρεται ἐκεῖνος ὁ φουκαρᾶς. Λάθος κάνετε, χριστιανοί μου! Δὲν εἰμ' ἐγώ!...

— Λάθος-ξελάθος, κόπιασε τώρα μέσα καὶ στὴν Ἀνάκρισιν τὰ ξεδιαλύνεις...

Ἀλλὰ ἐκεῖ εἶνε ποῦ τὰ μπλέκει χειρότερα ὁ κακομοίρης. Τὸ

